عةرةب و مافةكاني كورد ... جةمال فةتاح

لەسەرەتای پەیدابوونی ئاینی ئیسلام و هێرشی لەشکری ئیسلام بۆ سەر ناوچەکانی خۆرهەڵاتو باکوری جەزیرەی عەرەبی ئیتر لەوکاتەوە هەمووخاکی کورد بەگشتی کوردستانی باشور بەتایبەتی کەوتەژێر ڕکێفی داگیرکاری عەرەبەوە، سەرەتا ئاینی کورد ئاینی زەدەشتی بوو کە ئاینێکی خوداپەرستی و یەکتاپەرستی بوو وە زەردەشتیەکان باوەڕیان بەخودایەک هەبوو کە دەسەڵاتی لەئاسمانە هەروەک خودای عەرەبە موسڵمانەکان کەباوەڕیان پێی بوو بەڵام عەرەبە موسڵمانە کان جگە لەئاینی ئیسلام هیچ ئاینێکی کەیان لەلاپەسەن نەبوو لەکاتێکدا کورد بۆدەیان سەدە ئەچوو کەهەڵگری ئەو بیروباوەڕو ئاینە بوون و هیچ کێشەیەکیان لەگەل ئاینەکەی خۆیان نە بوو بەڵام عەرەبەکان هەمووی چل ساڵێک بوو هەڵگری ئانی خوداپەرستی و یەکتاپەرستی و دەسەڵاتی ئاسمانی بوون ئیتر لەپێش ئەوەدا عەرەب بت پەرست بوون و لەوپەڕی تاریکیدا ئەژیان، بۆیە عەرەبە موسڵمانە کان ئاینی کورد واتە ئاینی زەردەشتیان پێچایەوەو ئاینی ئیسلامیان لەسەر کورد دانا، نەک هەر ئاین بەڵکو فەرهەنگو کەلتورو نەریەتی کوردو هیچ گەلێکی کەیان لەلا پەسەند نەبوو بۆیە هەر لەسەرەتاوە کەوتنە سوتاندنی هەچی پەرتوکو نوسراوهەبوو بەئاینی و نائاینیەوە هەموویان لە ناوبرد لە هەزاران ئایەتی کتێبی پیرۆزی ئاوێستا تەنها 18 ئایەتیان بەردەست نەکەوت کە ئەویش جزئێکی ئاوێستا بوو تاکو بیسوتێنن و لەناوی بەرن بەناوی ئەوەی هەموو ئەوانە بڤەو حەرامن هەتاناوی باوباپیرانی کوردیشیان حەرامکرد دە بوو گەورەکان ناوی خۆیان بگۆڕن و کە ساوایەکیش لەدایک ئەبێت پێویست بوو ناوەکەی عەرەبی بێت تاکو نەوەی ئیسلام بێت و شەرعی بێت بەمەرجێک ناوەکانی ئەوکات و ئێستای عەرەب هەر ناوە کۆنە کانی سەردەمی جەهالەت و بت پەرستین، ئیتر لەوساوە عەرەب کوێخامانن و یاساو ڕێساو ژیانمان بەدەست ئەوانە ڕۆژی هێرش سەربازو سوپەریان بووین و ڕۆژی مەترسی پاسەوان و قەڵغان و ڕۆژانی شادیشیان کۆیلەی کاسەو کەوچک شکاوێکی بێبەش و برسی کەلاوە کۆنی خۆمان بووین تا تەنگانەیەکی تری عەرب و ئیسلام و سوڵتان، کۆیلەیی کورد بۆعەرەب و ئیسلام نزیکی 1300ساڵی برد، پاش ئەوش نەخشەی ناوچەکە و جیهانیش لەلایەن ئیستعماری بەریتانی و وڵاتانی هاوپەیمانی پاش کۆتایی هاتنی جەنگی جیهانی یەکەم هاتە گۆڕین نیشتمانی کوردیان کرد بە چوار پارچە و دوو پارچە لە نیشتمانی کوردیان دایە دەستی دووڕژێمی کۆنە پەرست و شۆڤێنی عەرەبی بەناوی سوریا و عێراق، ئەوەی لەسەرە تای بیستەکانی سەدەی ڕابوردوو تاکو ئێستا عەرەب لەسایەی ئەو دوو ڕژێمەدا بەکوردیان کردووە لەمێژوی گەلاندا بێنمونەیە، لە عێراقدا بەسێ ڕژێمی مەلیکی یەوە و زیاتر لە شەش ڕژێمی بەناو کۆماری و جرو جانەوەری ترەوە یەک لەدوی یەک پەیمانیان ئەدا کەمافەکانی کورد بدەن دەست لەچەو سانەوەی کوردهەڵبگرن بەڵام هەر بۆ خەڵەتاندنی کورد بوو تاکوودەستیان ئەکرایەوەو جێگا پێی خۆیان قایم ئەکرد پاشان بەجۆرێک ئەکەوتنە سەرو ماڵو ناموسی کورد هەزار خۆزگەمان بەکفن دزی پێشو تر ئەخواست ئێستاش تازە لەژێر سایەی ڕژێمی الجعفری دا ئەمانوێت دیدارمان بە دیداری دیموکراسی و مافی مرۆڤ شاد بێ و فیدراڵی و مافی نەتەوایەتیمان بۆبکاتە زەرفەوە ئەمەش تەنها لەسەرابێک ئەچێت کەئێمە لەوشکیدا مەلەی بۆئەکەین، ئاخر الجعفری یەک لەچەرخی گلوبالیزم دا تازە باوەڕی بەیاسای

چەرخەکانی ناوەڕاست بێت کە لەم چەرخەدا پەیڕەوی لێبکەین و بەموو لێی دەر نەچین، لەچەرخی بچوک بوونەوەی جیهاندا بۆئاستی یە ک دوومالٌ ئەو تازە باوەڕی بەدروست کردنی ویلایەتی فەقیە بێت چۆن باوەڕ بکەین سەدامێکی شۆڤێنی دکتاتۆر کەباوەڕی بەگۆشەیەکی بچوکی عیلمانیەت هەبوو لە کەلەوشکێکی وەک ئیبراهیم جەعفەری باشتر نابێت، پێشینانی کورد وتویانە ڕۆژ لەبنە ڕۆژە دیارە هەر لە سەرە تای هاتنە سەرکاری جعفری پەیامەکانی بۆفیدراڵیەت و دیموکراسی و مافەکانی کورد بۆگشت لایەک دەر کەوت دیاریشە ئیبراهیم جەعفری نوێنەری کێیەو لەکێو کێی تر فەر مان وەر ئەگرێت بۆیە کورد پێویستە بەزوترین کات ڕووی سەرنج و بڕیارە سیاسیە کانی خۆی بچەرخێنێت و بزانێت کار لەکوێ و لەگەل کێدا ئەکات بۆبەدەست هێنانی مافەکانی یاریە سیاسیەکانی لەکوێ دەست پێئەکات و داشەکانی چۆن و بەچی ئاراستەیەک یاری پێبکات، هەرچەند عەرەبی شیعە لەعێراقدا ستەم و چەوسانەوەیان زۆردیوە بەدەستی سەدام و ڕژێمەکەیەوە بەلآم تاکو ئێستا هیچ جۆرە پێشکەوتنێکی سەردەمانە لەهزری عەرەبی شیعەی عێراقدا بەدی ناکرێت بەرانبەر بە گۆڕان کاریەکانی سەردەم و ئەو پێشکەوتنە بەر چاوەی کە لە جیهان و ناوچەکەدا هاتوونەتە پێشەوە بۆیە جگە لەو گریانە مێژوویی یەی کەبۆ حەسەن و حسەین شێعەی جیهان بەگشتی و شێعەی عەرەبی عێراقی بەتایبەتی کردوویانەتە وێردی شەوو ڕۆژیان و لەسەری ئەڕۆن ئیتر بیر لە هیچیتر ناکەنەوە بۆیە بۆدێر زەمان گومان ناکرێت عەرەبی شێعە لە گەل گۆڕانکاریەکانی سەدەمدا خۆیان ڕێک بخەن و پێشبکەون، بۆیە کوردیش لەگەل کەسو لایەنێکدا کە باوەڕی ڕەهای بەمافەکانی کوردو ڕەوایەتی دیموکراسی نەبێت سەرە ڕای باوەڕ نەبوونیان بەو دووپرنسیپەی سەرەوە باوەڕی تەواویان بەیاسای چەرخەکانی ناوەڕاست و یاسای دارستان و دەریا هەبێت نابێت تاسەر باوەڕی خۆی پێبدات و هاوپەیمانی لەگەلیاندا پایەدار بکات، ئەڕۆژانەش بەسەر چووە کە فێلٌ لەکورد بکرێت و خۆلٌ بکەنە چاوی کوردەوە، ئەم چەرخەش چەرخی پەلەیەو ئەگەر کوردو هەرگەلو نەتەوەوکەسو لایەنێکی کەش پەلە نەبن لەکارو بڕیاردا ئەوە فریای گشت ڕووداوە کان ناکەون ولەو کاروانە پێشکەوتووە گەشەکردووەی جیهان بەجێ ئەمێنێت، بۆیە کورد پێویستە هەنگاوو بڕیارە کانی خۆی نە بەستێت بە هیچ کەس و لایەنێکەوە و تێکەڵی چارە نووسی هیچ نەتەوەیەکی تیرینەکات بەڵکو لەبەر ڕووناکی بەرژەوەندیە کانی تەنها کورد دا بیر بکاتەوەو هەنگاو هەڵبگرێت بۆئەوەی لەگەل شەپۆلە جیهانیەکەدا بڕوات، وە کورد بەگشتی و نوێنەرانی کورد بەتایبەتی دەبێت زۆر ورد بین بن و هیچ هەڵەو کەمتەر خەمییەک نابێت لەهیچ لایەنێکی عەرەبی و ناعەرەبی قبوولٌ بکەن چوونکە سەردەمەکە سەردەمی ئەوەنیە کە کورد هەڵەو کەمتەر خەمی نەیارانی وەلابنێت، هەرجۆرە کەمتەر خەمییەکی نوێنەرانی کورد لەبەرانبەر هەڵەو کەمتەر خەمیەکانی نەیارانی کورد لەسەر مافەکانی کورد لەم چەخەدا بە تاوانە ئەژمێردرێت بەرانبەر کوردو کێشە ڕەواکەی، لەم سەردەمەشدا وردترین تاوان لەکوردو بەتایبەتی لەڕۆشنبیرانی ون نییە ..

جمال فتاح
2005/5/4